

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.179.2026

Katowice, dnia 11 marca 2026 r.

Rada Gminy Koszarawa

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XIX/115/26 Rady Gminy Koszarawa z dnia 6 lutego 2026 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w części określonej w § 5 ust. 1 uchwały, we wstępie do wyliczenia, w zakresie wyrazu: „zamieszkałej”, jako sprzecznej z art. 6r ust. 2d w związku z art. 6c ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), dalej jako: *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 lutego 2026 r. Rada Gminy Koszarawa podjęła uchwałę nr Nr XIX/115/26 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dalej jako: *uchwała*.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. przepisy art. 6r ust. 3, 3a, 3c i 3d ustawy.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 9 lutego 2026 r.

W toku postępowania nadzorczego organ nadzoru uznał, że uchwała w części jest niezgodna z prawem.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi przepis art. 6r ust. 3 ustawy, zgodnie z którym: *Rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.*

W art. 6r ust. 3 ustawy mowa jest o obligatoryjnej uchwale stanowiącej akt prawa miejscowego, w której rada gminy określa szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przepis wskazuje dwa elementy, które muszą się znaleźć w uchwale: 1) częstotliwość odbierania odpadów od właściciela nieruchomości, 2) sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Przechodząc do analizy postanowień uchwały należy wskazać, że w § 5 ust. 1 Rada postanowiła, iż:

W Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości zamieszkałej opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi, będą przyjmowane następujące frakcje odpadów:

- 1) odpady budowlane i remontowe – limit 250 kg na nieruchomość na rok,
- 2) meble i inne odpady wielkogabarytowe - limit 300 kg na nieruchomość na rok,
- 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 4) zużyte opony - limit 4 szt. na nieruchomość na rok,
- 5) przeterminowane leki i chemikalia,
- 6) zużyte baterie i akumulatory,
- 7) zużyte świetlówki, lampy fluorescencyjne,
- 8) bioodpady,
- 9) tekstylia,
- 10) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- 11) szkło,
- 12) metale,
- 13) tworzywa sztuczne,
- 14) opakowania wielomateriałowe,
- 15) papier.

Powyższą regulacją Rada przesądziła, że wskazane powyżej frakcje odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, będą przyjmowane w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (dalej również jako: PSZOK) wyłącznie od właściciela nieruchomości zamieszkałej.

Tymczasem, zgodnie z art. 6c ust. 2 ustawy: *Rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.*

Kolejno, zgodnie z art. 6h pkt 3 ustawy: *Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi są obowiązani ponosić: (...) właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, jeżeli rada gminy podjęła uchwałę, o której mowa w art. 6c ust. 2 - na rzecz gminy, na terenie której są położone nieruchomości lub lokale.*

Kolejno, zgodnie z art. 6r ust. 2d ustawy: *W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6, przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.*

Z powyższych przepisów wynika zatem, że w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina powinna zapewnić przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów również od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, w tym nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Z kolei w myśl art. 6r ust. 3a ustawy: *W uchwale, o której mowa w ust. 3, dopuszcza się ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych i odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, stanowiących odpady komunalne, oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.*

Kolejno, stosownie do treści przepisu art. 3 ust. 2c ustawy: *Gmina może nie zapewniać przyjmowania bioodpadów przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jeżeli w*

zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w całości zapewnia odbieranie tych odpadów z miejsc ich wytwarzania.

Z powyższych przepisów wynika, że w zamian za pobrana opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia przyjmowanie przez PSZOK co najmniej odpadów wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy (to jest: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady), odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów tekstyliów i odzieży, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych.

Jednakże, w odniesieniu do powyższego należy wskazać, że gmina może nie zapewnić przyjmowania bioodpadów przez PSZOK pod warunkiem, że w całości zapewnia odbieranie tych odpadów z miejsc ich wytwarzania. Nadto, zgodnie z art. 6r ust. 3a ustawy, możliwe jest ustanowienie limitów przyjmowania przez PSZOK wskazanych w tym przepisie frakcji odpadów.

Nadto, w przypadku przyjęcia uchwały na podstawie art. 6c ust. 2 ustawy, możliwe jest wyłączenie z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę przez właścicieli, na której nie zamieszkują mieszkańcy w następujących okolicznościach wskazanych w art. 6c ust. 3a i 3b ustawy:

3a. Właściciel nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, może w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia uchwały, o której mowa w ust. 2, złożyć wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta pisemne oświadczenie o wyłączeniu się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę na podstawie tej uchwały. W oświadczeniu właściciel nieruchomości wskazuje gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę, z którymi zawarł umowę, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, oraz dołącza do oświadczenia kopię tej umowy, pod rygorem nieskuteczności oświadczenia. Oświadczenie jest skuteczne od dnia wejścia w życie uchwały, o której mowa w ust. 2, i nie może być odwołane przez okres obowiązywania umowy w sprawie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, zawartej po dniu ogłoszenia tej uchwały.

3b. Właściciel nieruchomości objętej uchwałą, o której mowa w ust. 2, na której nie zamieszkują mieszkańcy i która powstała w trakcie obowiązywania umowy w sprawie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych, może w terminie 60 dni od dnia powstania takiej nieruchomości złożyć wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta pisemne oświadczenie o wyłączeniu się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę. W oświadczeniu właściciel nieruchomości wskazuje gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę, z którymi zawarł umowę, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, oraz dołącza do oświadczenia kopię tej umowy, pod rygorem nieskuteczności oświadczenia.

Biorąc pod uwagę powyższe trzeba wskazać, że w przypadku przesądzenia, na podstawie art. 6c ust. 2 ustawy o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy - żaden ze wskazanych powyżej przepisów nie upoważnia rady do postanowienia, że w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewni tylko niektórym właścicielom nieruchomości - tu: nieruchomości zamieszkałych - pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, poprzez przyjmowanie ich przez PSZOK. Tymczasem powyższe ograniczenie ustanowiła Rada Gminy Koszarawa na mocy § 5 ust. 1 uchwały. Nadto, w ocenie organu nadzoru, takie ograniczenie nie mogłoby zostać zawarte w przedmiotowej uchwale nawet wówczas, gdy właściciele wszystkich nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, wyłączyli się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę, bowiem oceniana uchwała, jako akt prawa miejscowego winna zawierać normy o charakterze generalnym i abstrakcyjnym.

W tym miejscu trzeba wskazać, co istotne, że Rada Gminy Koszarawa ustanowiła powyższe ograniczenie w sytuacji, w której postanowiła o odbieraniu - z dniem 1 lipca 2013 roku - odpadów

komunalnych od właścicieli nieruchomości, na terenie gminy Koszarawa, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne - zgodnie z § 1 uchwały Nr XXXII/190/13 Rady Gminy Koszarawa z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2013 r. poz. 3830).

Nadto, na mocy uchwały Nr XV/85/25 z dnia 26 września 2025 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 5532), Rada Gminy Koszarawa ustanowiła ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w przypadku jeżeli odpady są zbierane i oddawane w sposób selektywny i w przypadku, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Z treści wszystkich powołanych regulacji wynika, że właściciele wszystkich nieruchomości - w tym właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy - wnoszący na rzecz gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mogą w zamian oczekiwać, że gmina zapewni im pozbycie się wszystkich wytworzonych rodzajów odpadów komunalnych, w tym zapewni przyjęcie odpadów przez PSZOK.

Istotnym naruszeniem powołanych wyżej przepisów jest wprowadzenie generalnego ograniczenia kwestionowanym przepisem uchwały, w przyjmowaniu odpadów przez PSZOK tylko od właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Podsumowując, w ocenie organu nadzoru, przepis § 5 ust. 1 uchwały, we wstępie do wyliczenia, w zakresie wyrazu: *zamieszkałej* został podjęty z istotnym naruszeniem art. 6r ust. 2d w związku z art. 6c ust. 2 ustawy.

Organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez wyeliminowanie jedynie wyżej wymienionej części uchwały.

Powyżej opisane uchybienia należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18).

Wszystkie przywołane powyżej orzeczenia sądów są dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych (CBOSA) pod adresem: www.orzeczenia.nsa.gov.pl

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XIX/115/26 Rady Gminy Koszarawa z dnia 6 lutego 2026 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w wyżej wymienionej części uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego